

THÔNG BÁO

Kết luận của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tại buổi làm việc với Bộ Khoa học và Công nghệ về tình hình thực hiện nhiệm vụ, những vấn đề tồn đọng cần giải quyết

Sáng ngày 27 tháng 5 năm 2021, tại Trụ sở Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã chủ trì cuộc họp nghe Bộ Khoa học và Công nghệ báo cáo tình hình thực hiện nhiệm vụ được giao, một số khó khăn, vướng mắc, những vấn đề trọng tâm, cấp bách cần sớm được giải quyết. Tham dự cuộc họp có Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam, Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ Trần Văn Sơn, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Huỳnh Thành Đạt và các đồng chí Thứ trưởng. Sau khi nghe báo cáo của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ, phát biểu của các đồng chí dự họp, ý kiến của Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã kết luận:

1. Đảng và Nhà nước ta luôn xác định và khẳng định vai trò, vị trí, tầm quan trọng của khoa học và công nghệ, luôn coi khoa học và công nghệ là quốc sách hàng đầu. Qua hơn 30 năm đổi mới của đất nước, khoa học và công nghệ đã từng bước khẳng định vai trò động lực quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc. Khoa học và công nghệ hiện hữu trong tất cả các ngành, lĩnh vực, các cấp, các cơ quan, đơn vị, địa phương. Nhận thức đầy đủ về vai trò của khoa học và công nghệ, đi đôi với sự quan tâm đúng mức, cụ thể, thiết thực của các cấp, các ngành, các địa phương, cơ quan, đơn vị là vấn đề quan trọng số một để khoa học và công nghệ có thể phát triển và thực hiện tốt vai trò của mình.

2. Trong bối cảnh thế giới đang đứng trước nhiều cơ hội cũng như thách thức: từ cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4; đất nước ta đang tiếp tục đẩy mạnh xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa với tinh thần thượng tôn pháp luật; xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; tình trạng cạn kiệt tài nguyên; xu hướng già hóa dân số; biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường và dịch bệnh... thì khoa học và công nghệ lại càng phải thực hiện tốt hơn vai trò động lực, dẫn dắt của mình. Trước hết phải kịp thời nắm bắt diễn biến tình hình thay đổi, xây dựng cơ sở dữ liệu để phân tích, đánh giá, dự báo đúng xu thế, tham mưu với Đảng, Nhà nước trong các lĩnh vực công tác, từ nghiên cứu lý luận đến hoạch định chính sách, xây dựng thể chế, pháp luật để điều chỉnh và nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động sản xuất, kinh doanh cũng như các hoạt động khác của xã hội.

3. Thời gian qua, trong điều kiện còn rất nhiều khó khăn cả về nguồn nhân lực và điều kiện kinh tế, cơ sở vật chất, nhưng ngành khoa học và công nghệ đã có nhiều nỗ lực, vượt qua khó khăn, thử thách và đã đạt được nhiều thành tích có ý nghĩa, góp phần đáng kể vào thành tích chung của cả nước. Nổi bật là: Khoa học xã hội và nhân văn đã đóng góp vào việc xây dựng chủ trương, đường lối, chính sách, trực tiếp là dự thảo các văn kiện Đại hội Đảng; Khoa học cơ bản đạt được một số thành tựu, một số lĩnh vực khoa học tự nhiên tiếp tục giữ thứ hạng cao trên thế giới và trong khu vực ASEAN; Khoa học ứng dụng có bước tiến rõ nét, tiêu biểu mới đây là những sản phẩm, công nghệ phục vụ phòng chống dịch Covid-19 như bộ KIT phát hiện vi rút SARS-CoV-2 đạt tiêu chuẩn và được bán tại Châu Âu, vắc xin phòng Covid-19 Nanocovax đã được thử nghiệm lâm sàng trên người; Chỉ số đổi mới sáng tạo của Việt Nam (GII) tăng vượt bậc, dẫn đầu nhóm quốc gia có cùng mức thu nhập, năm 2020 đứng thứ 42/131 quốc gia. Thời gian gần đây, nguồn lực tài chính xã hội đầu tư cho khoa học và công nghệ tăng mạnh, tỷ trọng đầu tư giữa Nhà nước và doanh nghiệp được cải thiện theo chiều hướng tích cực với tỷ lệ 52% và 48%...

Thủ tướng Chính phủ cơ bản nhất trí với các nội dung báo cáo của Bộ Khoa học và Công nghệ; ghi nhận, đánh giá cao, biểu dương những nỗ lực và kết quả mà ngành khoa học và công nghệ đã đạt được. Qua đó, góp phần thúc đẩy môi trường đổi mới sáng tạo, tăng năng suất lao động, nâng cao chỉ số phát triển con người và tăng cường hội nhập quốc tế.

Những kết quả nêu trên là do Bộ Khoa học và Công nghệ đã: chấp hành nghiêm sự lãnh đạo của Đảng, chỉ đạo của Chính phủ; đoàn kết, thống nhất và kế thừa truyền thống tốt đẹp của toàn ngành khoa học và công nghệ qua các thời kỳ; sự phối hợp chặt chẽ với các bộ, ngành, địa phương; chủ động, tích cực hội nhập và hợp tác quốc tế có trọng tâm, trọng điểm, thiết thực và hiệu quả.

4. Bên cạnh những kết quả tích cực nêu trên, vẫn còn không ít hạn chế, bất cập đã được Bộ Khoa học và Công nghệ thẳng thắn nhìn nhận và báo cáo. Thủ tướng Chính phủ cơ bản nhất trí, đồng thời nhấn mạnh một số nội dung sau:

Nguồn lực khoa học và công nghệ của đất nước còn manh mún, chia cắt, chưa được huy động một cách có hệ thống, tổng thể và liên thông, kết nối để có thể phát huy sức mạnh tổng hợp cho phát triển; đóng góp của ngành cho phát triển kinh tế - xã hội là rất đáng kể nhưng chưa tương xứng với vai trò động lực cũng như tiềm lực và yêu cầu đặt ra; thị trường khoa học và công nghệ còn nhiều hạn chế, khiếm khuyết; đội ngũ khoa học và công nghệ vừa thiếu, vừa thừa, còn mỏng, kể cả trong lĩnh vực khoa học xã hội; chưa có nhiều công trình khoa học lớn tầm cỡ, tương xứng với truyền thống lịch sử và vị thế của đất nước.

Nguyên nhân chủ yếu của những hạn chế, yếu kém nêu trên là do ngành khoa học và công nghệ còn chưa đủ nỗ lực, quyết tâm, quyết liệt để vượt khó vươn lên; thể chế, cơ chế, chính sách còn chưa đầy đủ, thiếu đồng bộ; chiến lược

phát triển còn thiếu trọng tâm, trọng điểm trong điều kiện nguồn lực đầu tư còn hạn hẹp cả về cơ sở vật chất, tài chính, con người; công tác thi đua, khen thưởng, tôn vinh, ghi nhận, tạo động lực còn khiêm tốn, chưa kịp thời; công tác truyền thông còn hạn chế, chưa đủ để Nhân dân, doanh nghiệp có thể hiểu, chia sẻ và có cảm hứng để tham gia tích cực hơn vào hoạt động phát triển khoa học và công nghệ.

Từ những kết quả tích cực và hạn chế, yếu kém nêu trên, có thể rút ra bài học kinh nghiệm là ngoài việc tiếp tục nâng cao nhận thức một cách đầy đủ của toàn xã hội về vị trí, vai trò động lực, dẫn dắt của khoa học và công nghệ, toàn ngành khoa học và công nghệ phải phát huy tinh thần đoàn kết, thống nhất, tích cực, chủ động, sáng tạo để cùng nhau chung sức, chung lòng vượt qua khó khăn, thực hiện tốt hơn chức năng, nhiệm vụ được giao.

5. Thủ tướng Chính phủ cơ bản nhất trí với một số định hướng, nhiệm vụ trọng tâm trong thời gian tới được nêu trong Báo cáo, đồng thời lưu ý Bộ Khoa học và Công nghệ cần tập trung làm tốt một số nội dung trọng tâm sau:

Thứ nhất, kế thừa, phát huy truyền thống và những thành tích, thành tựu đã đạt được, những bài học kinh nghiệm; đoàn kết, chung sức, chung lòng, quyết tâm phải cao hơn, nỗ lực phải lớn hơn, hành động phải quyết liệt, hiệu quả hơn để làm tốt chức năng, nhiệm vụ và vai trò được giao.

Thứ hai, trong điều kiện đất nước còn nhiều khó khăn, mặc dù sự quan tâm, chỉ đạo, lãnh đạo và hỗ trợ của Đảng, Nhà nước là không nhỏ nhưng cũng còn chưa đáp ứng yêu cầu; toàn ngành khoa học và công nghệ cần thống nhất quan điểm: Phải đề cao tinh thần tự lực, tự cường, lấy khó khăn, thách thức làm động lực để vươn lên, để trưởng thành, khẳng định và phát triển. Xác định rõ trọng tâm, trọng điểm, tập trung giải quyết dứt điểm từng việc, không dàn trải, không để dây dưa, kéo dài làm lãng phí nguồn lực và làm mất động lực.

Thứ ba, quan tâm làm tốt hơn nữa việc xây dựng và thực hiện chiến lược, quy hoạch, kế hoạch, cơ chế, chính sách; huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực khoa học và công nghệ cả trong và ngoài nước; chủ động thiết kế các công cụ để phân cấp mạnh hơn đi đôi với tăng cường kiểm tra, giám sát. Tập trung đẩy mạnh công tác quản lý nhà nước về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Thứ tư, việc xây dựng thể chế, cơ chế, chính sách phát triển thị trường khoa học và công nghệ phải hướng tới phục vụ sản xuất kinh doanh, lấy doanh nghiệp làm trọng tâm; thúc đẩy đổi mới sáng tạo; tạo điều kiện thuận lợi, khuyến khích người dân, doanh nghiệp tham gia nhiều hơn vào hoạt động nghiên cứu và phát triển khoa học và công nghệ. Chú trọng xây dựng cơ chế, chính sách tạo động lực phát triển khoa học và công nghệ, thu hút nhân lực chất lượng cao và khơi thông nguồn lực đầu tư cho khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo. Tinh thần là phát triển khoa học và công nghệ không chỉ đơn thuần hướng tới mục

tiêu tăng trưởng, mà còn phải gắn với phát triển văn hoá, phát triển con người và an sinh xã hội; phục vụ mục tiêu bảo đảm quốc phòng, an ninh, trong đó lưu ý phát triển và quản lý hiệu quả các sản phẩm nghiên cứu, ứng dụng theo hướng lưỡng dụng.

Thứ năm, đầu tư phát triển cho khoa học và công nghệ phải có trọng tâm, trọng điểm, bám sát vào 6 nhiệm vụ trọng tâm và 3 đột phá chiến lược, phù hợp với tiềm năng, thế mạnh từng vùng, miền, góp phần tăng năng suất lao động, nâng cao chỉ số phát triển con người.

Trong bối cảnh dịch Covid-19 hiện nay, Bộ Khoa học và Công nghệ cần chủ động phối hợp với Bộ Y tế, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Tài chính xây dựng cơ chế, chính sách ưu tiên cho nghiên cứu, ứng dụng công nghệ phòng, chống dịch Covid-19, trong đó lưu ý hỗ trợ hoạt động sản xuất vắc-xin.

Thứ sáu, chú trọng hơn công tác xây dựng Đảng, xây dựng tổ chức bộ máy, xây dựng đội ngũ cán bộ trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các tổ chức đảng và đảng viên. Tiếp tục rà soát chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao; xây dựng các công cụ phù hợp để phân cấp mạnh hơn gắn với việc cụ thể hoá trách nhiệm cá nhân và tăng cường công tác giám sát, kiểm tra.

Quán triệt và thực hiện nghiêm, hiệu quả Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII về xây dựng Đảng gắn với thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị Khóa XII về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và Quy định 08-QĐi/TW của Ban Chấp hành Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên và người đứng đầu. Tổ chức, bộ máy phải sắp xếp tinh gọn để nâng cao hiệu lực, hiệu quả theo Nghị quyết số 18-NQ/TW và Nghị quyết số 19-NQ/TW. Công tác cán bộ phải đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước trong điều kiện hiện nay theo Nghị quyết số 26-NQ/TW. Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ nhất là người đứng đầu các cấp, các cơ quan, đơn vị, địa phương.

Thứ bảy, đẩy mạnh công tác tuyên truyền chính sách liên quan đến khoa học và công nghệ, truyền cảm hứng, tôn vinh trí thức, nhà khoa học.

Thứ tám, chủ động, tích cực hơn trong hội nhập và hợp tác quốc tế về khoa học và công nghệ; tranh thủ trao đổi, tiếp nhận những thành tựu khoa học và công nghệ của thế giới, nhất là những công nghệ mới, tiên tiến của thế giới, tận dụng tối đa cơ hội mà cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 mang lại để phục vụ phát triển kinh tế - xã hội, ứng phó biến đổi khí hậu và đặc biệt là phòng chống dịch bệnh Covid-19 trong thời điểm hiện nay.

6. Giao Bộ Khoa học và Công nghệ chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan nghiên cứu, đề xuất phương án thành lập Hội đồng điều phối hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

7. Đối với một số kiến nghị, đề xuất cụ thể: Thủ tướng Chính phủ cơ bản đồng tình, ủng hộ chủ trương. Bộ Khoa học và Công nghệ chủ động phối hợp với các cơ quan liên quan nghiên cứu, đề xuất hướng giải quyết theo thẩm quyền và xin ý kiến Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam; báo cáo Thủ tướng Chính phủ những vấn đề vượt thẩm quyền.

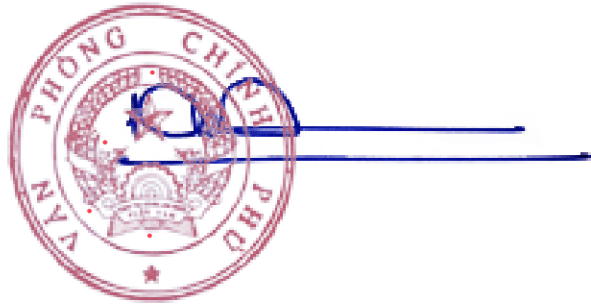
Phối hợp với Bộ Tài chính để sửa đổi một số chế độ, chính sách cho sát với thực tế, nhất là chế độ, chính sách cho các nhà khoa học, nghiên cứu khoa học, hội thảo khoa học và các đề tài, đề án...

Văn phòng Chính phủ xin thông báo đề Bộ Khoa học và Công nghệ và các bộ, cơ quan liên quan biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam (để b/c);
- Các Bộ: KH&CN, TC, NV, KH&ĐT;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, Tổng GD Công TTĐT, các Vụ: TKBT, KTTH, TCCV, TH, KSTT;
- Lưu: VT, KGVX. Tr.

**KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM
PHÓ CHỦ NHIỆM**

Nguyễn Sỹ Hiệp